

*Wigilia
w katolockiej rodzinie*

Wieczór wigilijny w katolickiej rodzinie

Wieczera wigilijna jest wydarzeniem religijnym. Nad jej uroczystym przebiegiem winna czuwać głowa rodziny. Zazwyczaj jest nią ojciec lub matka. Skróty:

P. – prowadzący modlitwę, głowa rodziny.
W. – wierni, wszyscy uczestniczący w modlitwie.

1. Pożegnanie Adwentu

Gdy wszyscy są już zgromadzeni przy stole wigilijnym odświętnie nakrytym, odmawia lub śpiewa "Anioł Pański". Przez tę modlitwę najlepiej uczymy tajemnicę Wcielenia i Narodzenia Pańskiego. Na czas modlitwy można przygasić wszystkie światła w domu. Modlitwę wieczerzy wigilijnej otwiera znak krzyża świętego.

P. W imię Ojca ✚ i Syna, i Ducha Świętego.

W. Amen.

P. Anioł Pański zwiastował Panie Maryi.

W. I poczęła z Ducha Świętego.
Zdrowaś Maryjo...

P. Oto ja służebnica Pańska.

W. Niech mi się stanie według słowa Twego.
Zdrowaś Maryjo...

P. A Słowo ciałem się stało.

W. I mieszkało między nami.
Zdrowaś Maryjo...

P. Módl się za nami, święta Boża Rodzicielko.

W. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

P. Módlmy się. Łaskę Twoją, prosimy Cię, Panie racz wlać w serca nasze, ✚ abyśmy, którzy za zwiastowaniem anielskim wcielenie Chrystusa, Syna Twego poznali, ✱ przez mękę Jego i krzyż do chwały zmartwychwstania byli doprowadzeni. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

P. Wieczny odpoczynek racz zmarłym dać Panie.

W. A światłość wiekuista niechaj im świeci.

P. Niech odpoczywają w pokoju wiecznym.

W. Amen.

2. Zapalenie świecy

Przgaszone światło w domu sprawiające atmosferę mroku przypomina świat pograżony w grzechu i śmierci. Światło świecy, które rozprasza ciemności, to Jezus Chrystus, nasza nadzieja. Prowadzący modlitwę bierze w dłonie przyniesione z kościoła Betlejemskie Światło Pokoju, albo (jeżeli go nie ma) zapala świecę na stole i podnosząc ją lekko do góry mówi:

P. Światło Chrystusa!
albo

P. Narodził się Jezus Chrystus, nasza światłość i nadzieja.

W. Bogu niech będą dzięki.

Teraz najstarsze dziecko zapala światło na choince. Włącza się pozostałe światło.

3. Ewangelia

P. Blisko dwa tysiące lat temu przyszedł na świat Jezus Chrystus, Syn Boży, oczekiwany Zbawiciel. Opowiada nam o tym Ewangelia św. Łukasza. Stojąc posłuchajmy jej z wiarą tak, jak to czynili nasi przodkowie.

✠ Z Ewangelii według św. Łukasza (Łk 2, 1-14)

W owym czasie wyszło rozporządzenie Cezara Augusta, żeby przeprowadzić spis ludności w całym państwie. Pierwszy ten spis odbył się wówczas, gdy wielką rządcą Syrii był Kwiryniusz.

Wybierali się więc wszyscy, aby się dać zapisać, każdy do swego miasta. Udał się także Józef z Galilei, z miasta Nazaret, do Judei, do miasta Dawidowego, zwanego Betlejem, ponieważ pochodził z domu i rodu Dawida, żeby się dać zapisać z poślubioną sobie Maryją, która była brzemienna. Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania. Porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie.

W tej samej okolicy przebywali w polu pasterze i trzymali straż nocną nad swoją trzodą. Naraz stanął przy nich anioł Pański i chwała Pańska zewsząd ich oświeciła, tak że bardzo się przestraszyli. Lecz anioł rzekł do nich:

«Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz, Pan. A to będzie znakiem dla was: Znajdziecie Niemowlę, owinięte w pieluszki i leżące w żłobie.»

I nagle przyłączyło się do anioła mnóstwo zastępów niebieskich, które wielbiły Boga słowami: «Chwała Bogu na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom Jego upodobania.»

Oto słowo Pańskie.

W. Chwała Tobie Chryste.

4. Kolęda

Wszyscy śpiewają kolędę "Wśród nocnej ciszy".

1. Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi: ✨ wstańcie pasterze, Bóg się wam rodzi! ✨ Ref. Czym prędzej się wybierajcie, ✨ do Betlejem pospieszajcie ✨ przywitać Pana.

2. Poszli, znaleźli Dzieciątko w żłobie ✨ z wszystkimi znakami, danymi sobie. ✨ Ref. Jako Bogu cześć Mu dali, ✨ a witając zawołali ✨ z wielkiej radości:

3. "Ach witaj, Zbawco z dawna żądany, ✨ tyle tysięcy lat wyglądany! ✨ Ref. Na Ciebie króle, prorocy ✨ czekali, a Tyś tej nocy ✨ nam się objawił."

4. I my czekamy na Ciebie, Pana,
 ✨ a skoro przyjdiesz na głos
 kapłana, ✨ Ref. padniemy na twarz
 przed Tobą, ✨ wierząc, żeś jest
 pod osłoną ✨ chleba i wina.

5. Wspólna modlitwa

Prowadzący modlitwę odczytuje niżej podane
 prośby, wszyscy zaś odpowiadają: Wysłuchaj
 nas, Panie! Wezwania mogą też wypowiadać po-
 zostale osoby uczestniczące w modlitwie.

P. Boże, nasz Ojcze, w tej uroczy-
 stej godzinie wychwalamy Cię i
 dziękujemy Ci za tę świętą noc,
 w której Twój Syn, Jezus Chry-
 stus, narodził się z Maryi Dzie-
 wicy dla naszego zbawienia.
 Prosimy Cię:

1. Udziel naszej rodzinie daru
 miłości, zgody i pokoju. Ciebie
 prosimy...

W. Wysłuchaj nas, Panie.

2. Obdarz także naszych sąsia-
 dów, przyjaciół i znajomych po-
 kojem tej nocy. Ciebie prosimy...

3. Wszystkich opuszczonych, sa-
 motnych, chorych, biednych,
 głodnych na całym świecie i
 przeżywających wojnę, pociesz i
 umocnij Dobrą Nowiną tej świę-
 tej nocy. Ciebie prosimy...

4. Wszystkich wierzących, a szcze-
 gólnie papieża, biskupów, kapła-
 nów i osoby Tobie poświęcone
 umacniaj w wierze i miłości.

Spraw, aby Kościół był na ziemi
 widzialnym znakiem Twojej dobro-
 ci i miłosierdzia. Ciebie prosimy...

5. Zachowaj nas, Boże, od
 wszelkiego nieszczęścia: głodu,
 wojny, klęsk żywiołowych, nie-
 sprawiedliwości społecznej, aby-
 śmy mogli, ku Twojej chwale,
 wieść życie ciche i spokojne.
 Ciebie prosimy...

6. Naszych zmarłych (można
 wymienić zmarłych) obdarz
 szczęściem i światłem Twej
 chwały. Ciebie prosimy...

P. Jezus Chrystus, rodząc się z
 Maryi, stał się naszym Bratem.
 Módlmy się za nas do naszego
 Ojca w niebie, tak jak nas na-
 uczył Jezus Chrystus.

W. Ojczy nasz, któryś jest w niebie,
 święć się imię Twoje, przyjdź królestwo
 Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie,
 tak i na ziemi. Chleba naszego po-
 wszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść
 nam nasze winy, jako i my odpuszcza-
 my naszym winowajcom. I nie wódź
 nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode
 złego. Amen.

P. Prośmy Matkę Najświętszą o
 opiekę nad nami i wstawiennic-
 two u Syna Bożego.

W. Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z
 Tobą. Błogosławionaś Ty między nie-
 wiaściami i błogosławiony owoc żywota
 Twojego, Jezus. Święta Maryjo, Matko
 Boża, módl się za nami grzesznymi, te-
 raz i w godzinę śmierci naszej. Amen.

P. Wspólnie wyznajmy naszą wiarę.

W. Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego Stworzyciela nieba i ziemi, i w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedyne, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny, umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion, zstąpił do piekieł, trzeciego dnia zmartwychwstał, wstąpił na niebiosa, siedzi po prawicy Boga Ojca wszechmogącego, stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, Świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen.

P. Oddajmy chwałę Bogu w Trójcy Jedynemu.

W. Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu. Jak była na początku, teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

P. Módlmy się. Panie Boże, Ty sprawiłeś, że ta święta noc zaisiała blaskiem prawdziwej światłości Jednorodzonego Syna Twojego; spraw, abyśmy jaśnieli blaskiem Twego światła w naszym codziennym postępowaniu. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

6. Łamanie się opłatkiem

P. Zanim w wigilijny wieczór połamamy się opłatkiem, który przypomina nam dobroć powszedniego chleba oraz Chrystusa, który narodził się w mieście chleba – Betlejem, wybaczymy sobie wy-

rażone wzajemnie przykrości i postanówmy być dobrzy jak chleb, który leży na stole.

Niech nasze szczerze życzenia oparte będą na wybaczeniu i wzajemnej miłości.

Teraz podejźmy wzajemnie do siebie, aby przeprosić się i wybaczyć sobie, np. 1 osoba mówi: – „przepraszam cię za zło popełnione przeze mnie.” 2 osoba – „wybaczam i przepraszam cię za moje zło popełnione.” 1 osoba – „wybaczam.” Teraz można przekazać sobie pocałunek pokoju.

P. Zanim będziemy życzyć sobie Bożego błogosławieństwa, bogatych przeżyć religijnych, zdrowia i radosnych obchodów świątecznych, podziękujmy Bogu za dary chleba, za inne dary i za możliwość naszego spotkania w rodzinie.

Modlitwa nad opłatkiem

Zazwyczaj opłatek posiadamy już poświęcony przez kapłana w kościele, ale wskazane jest, aby prowadzący odmówił poniższą modlitwę nad opłatkiem. W ten sposób wobec wszystkich zgromadzonych podkreśla wagę i znaczenie domowej liturgii Wigilii Bożego Narodzenia. Jeżeli zdarzyło się, że nie posiadamy poświęconego opłatka, należy odmówić podaną niżej modlitwę.

P. Dziękujemy Ci, Boże i Ojcze, za ten biały chleb – opłatek, owoc ziemi i ludzkiej pracy, który zgromadził nas dzisiaj w jedno przy tym stole, podobnie jak wówczas, kiedy mocą Twego Słowa staje się Twoim Ciałem i gromadzi nas we wspólnocie ołtarza.

Pobłogosław nas i ten opłatek, ✚ którym będziemy się łamać i zwyczajem ojców naszych składać sobie wzajemne życzenia świąteczne.

Panie, Ty sam nauczyłeś nas tego, aby w znaku przełamania się chlebem dzielić się z innymi – a zwłaszcza potrzebującymi – miłością, życzliwością i pokojem. Obdarz więc nas wszystkich Twoim pokojem, abyśmy sławili ojcowską Twą dobroć, przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

Teraz głowa rodziny (zazwyczaj ojciec) składa wszystkim życzenia i przełamuje się opłatkiem najpierw ze współmałżonkiem, a potem z pozostałymi członkami rodziny. To samo czynią następnie wszyscy obecni.

7. Spożywanie wieczerzy

Po przełamaniu się opłatkiem i złożeniu życzeń można, według uznania, odmówić jeszcze modlitwę przed posiłkiem:

P. Pobłogosław, Panie Boże, nas, pobłogosław ten świąteczny posiłek, który chcemy spożywać z radością i wdzięcznością. Spraw, abyśmy umocnieni na ciele, wytrwale zabiegali o dobra duchowe. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

Teraz w atmosferze wzajemnego braterstwa i życzliwości spożywa się wieczerzę wigilijną. W czasie wieczerzy należy wyłączyć telewizor. Po wieczerzy świąteczny nastrój podtrzymujemy śpiewem kołęd i wzajemnym obdarowywaniem się upominkami. Przy choince, w nastroju świątecznym oczekujemy na Pasterkę, Uczęść świąteczną całej parafii.

Kolędy

1. Ach, ubogi żłobie, ❀ coś ja widzę w tobie? ❀ Ref. Droższy widok niż ma niebo, ❀ w małej osobie.

2. Zbawicielu drogi, ❀ takżeś to ubogi! ❀ Ref. Opuściłeś śliczne niebo, ❀ obrałeś barłogi.

3. Czyżes nie mógł Sobie ❀ w największej ozdobie ❀ Ref. obrać pałacu drogiego, ❀ nie w tym leżeć żłobie?

4. Gdy na świat przybywasz, ❀ grzechy z niego zmywasz, ❀ Ref. a na zmycie tej sprośności ❀ gorzkie łzy wylewasz.

5. Któż tu nie struchleje, ❀ wszystek nie zdrętwieje? ❀ Ref. Któż Cię widząc płaczącego ❀ łzą się nie zaleje?

6. Na twarz upadamy, ❀ czołem uderzamy, ❀ Ref. witając Cię w tej stajence ❀ między bydlętami.

7. Zmiłuj się nad nami, ❀ obmyj z grzechów łzami, ❀ Ref. przyjmij serca te skruszone, ❀ które Ci składamy.

2. A nadzieja znów wstąpi w nas. ✨ Nieobecnych pojawią się cienie. ✨ Uwierzymy kolejny raz, ✨ w jeszcze jedno Boże Naro-

dzenie. ✨ I choć przygaś święte-
czny gwar, ✨ bo zabrakło znów
czyjegoś głosu, ✨ przyjdź tu do
nas i z nami trwaj, ✨ wbrew tak
zwanej ironii losu.

✨ Ref. Przyjdź na świat, by wy-
równać rachunki strat, ✨ żeby
zająć wśród nas puste miejsce
przy stole. ✨ Jeszcze raz pozwól
cieszyć się dzieckiem w nas, ✨ i
zapomnieć, że są puste miejsca
przy stole.

2. Daj nam wiarę, że to ma sens.
✨ Że nie trzeba żałować przyja-
ciół. ✨ Że gdziekolwiek są - do-
brze im jest, ✨ bo są z nami choć
w innej postaci. ✨ I przekonaj,
że tak ma być, ✨ że po głosach
tych wciąż drży powietrze. ✨ Że
odeszli po to by żyć, ✨ i tym ra-
zem będą żyć wiecznie.

✨ Ref. Przyjdź na świat, by wy-
równać rachunki strat, ✨ żeby
zająć wśród nas puste miejsce
przy stole. ✨ Jeszcze raz pozwól
cieszyć się dzieckiem w nas, ✨ i
zapomnieć, że są puste miejsca
przy stole.

3. A nadzieja znów wstąpi w nas.
✨ Nieobecnych pojawią się cie-
nie. ✨ Uwierzymy kolejny raz, ✨
w jeszcze jedno Boże Narodze-
nie. ✨ I choć przygaś świętecz-
ny gwar, ✨ bo zabrakło znów
czyjegoś głosu, ✨ przyjdź tu do
nas i z nami trwaj, ✨ wbrew tak
zwanej ironii losu.

✨ Ref. Przyjdź na świat, by wy-

równać rachunki strat, ✨ żeby
zająć wśród nas puste miejsce
przy stole. ✨ Jeszcze raz pozwól
cieszyć się dzieckiem w nas, ✨ i
zapomnieć, że są puste miejsca
przy stole.

3. Anioł pasterzom mówi: ✨
"Chrystus się wam narodził ✨ w
Betlejem, nie bardzo podłym mie-
ście, ✨ narodził się w ubóstwie
✨ Pan wszego stworzenia."

2. Chcąc się dowiedzieć tego ✨
poselstwa wesołego, ✨ bieżeli
do Betlejem skwapliwie, ✨ zna-
leźli Dziecię w żłobie, ✨ Maryję
z Józefem.

3. Taki Pan chwały wielkiej ✨
uniżył się Wysoki; ✨ pałacu
kosztownego żadnego ✨ nie
miał zbudowanego ✨ Pan wsze-
go stworzenia!

4. O dziwne narodzenie, ✨ nig-
dy nie wystawione! ✨ Poczęła
Panna Syna w czystości, ✨ po-
rodziła w całości ✨ panieństwa
swojego.

5. Już się ono spełniło, ✨ co
pod figurą było: ✨ Arona różdż-
ka ona zielona ✨ stała się nam
kwitnąca ✨ i owoc rodząca.

6. Słuchajcież Boga Ojca, ✨ jako
wam Go zaleca: ✨ Ten-ci jest Syn
najmilszy, jedyny, ✨ w raju wam
obiecany, ✨ Tego wy słuchajcie.

7. Bogu bądź cześć i chwała, ✨ która by nie ustała, ✨ jak Ojcu, tak i Jego Synowi ✨ i Świętemu Duchowi, ✨ w Trójcy Jedynemu.

4. Bóg się rodzi, moc truchleje, ✨ Pan niebiosów obnażony! ✨ Ogień krzepnie, blask ciemnieje, ✨ ma granice Nieskończony; ✨ Ref. wzgardzony okryty chwałą, ✨ śmiertelny Król nad wiekami! ✨ A Słowo Ciałem się stało ✨ i mieszkało między nami.

2. Cóż masz, niebo, nad ziemiany? ✨ Bóg porzucił szczęście Twoje, ✨ wszedł między lud ukochany, ✨ dzieląc z nim trudy i znoje. ✨ Ref. Niemało cierpień, niemało, ✨ żeśmy byli winni sami. ✨ A Słowo...

3. W nędznej szopie urodzony, ✨ żłób Mu za kolebkę dano! ✨ Cóż jest, czym był otoczony? ✨ Bydło, pasterze i siano. ✨ Ref. Ubodzy, was to spotkało, ✨ witać Go przed bogaczami! ✨ A Słowo...

4. Potem i króle widziani ✨ ciśną się między prostotą, ✨ niosąc dary Panu w dani: ✨ mirrę, kadzidło i złoto. ✨ Ref. Bóstwo to razem zmieszało ✨ z wieśniaczymi ofiarami. ✨ A Słowo...

5. Podnieś rękę, Boże Dziecię, ✨ błogostaw ojczyznę miłą, ✨ w dobrych radach, w dobrym

bycie ✨ wspieraj jej siłę swą siłą, ✨ Ref. dom nasz i majątność całą ✨ i wszystkie wioski z miastami. ✨ A Słowo Ciałem się stało ✨ i mieszkało między nami.

5. Bracia, patrzcie jeno, ✨ jak niebo goreje! ✨ Znać, że coś dziwnego ✨ w Betlejem się dzieje. ✨ Ref. Rzućmy budy, warty, stada, ✨ niechaj nimi Pan Bóg włada, ✨ a my do Betlejem, ✨ a my do Betlejem, ✨ do Betlejem.

2. Patrzcie, jak tam gwiazda ✨ światłem swoim miga: ✨ pewnie do uczczenia ✨ Pana swego ściga. ✨ Ref. Krokiem śmiałym i wesołym ✨ śpieszmy i uderzmy czołem ✨ przed Panem w Betlejem, ✨ przed Panem w Betlejem, ✨ w Betlejem.

3. Wszakże powiedziałem, ✨ że cuda ujrzemy: ✨ Dziecię, Boga świata, ✨ w żłobie zobaczymy. ✨ Ref. Patrzcie, jak biednie okryte ✨ w żłóbku Panię znakomite ✨ w szopie przy Betlejem, ✨ w szopie przy Betlejem, ✨ przy Betlejem.

4. Jak prorok powiedział: ✨ Panna zrodzi Syna, ✨ dla ludu całego ✨ szczęśliwa nowina. ✨ Ref. Nam zaś radość w tej tu chwili, ✨ gdyśmy Pana zobaczyli ✨ w szopie przy Betlejem, ✨ w szopie przy Betlejem, ✨ przy Betlejem.

5. Betlejem, miasteczko ✨ w Juda, sławne będzie, ✨ pamiętnym się stanie ✨ w tym kraju i wszędzie. ✨ **Ref.** Ucieszmy się więc, ziomkowie, ✨ Pana tegoż już uczniowie ✨ w szopie przy Betlejem, ✨ w szopie przy Betlejem, ✨ przy Betlejem.

6. Obchodząc pamiątkę ✨ odwiedzin pasterzy, ✨ każdy czci-
ciel Boga, ✨ co w Chrystusa wierzy, ✨ **Ref.** niech się cieszy i raduje, ✨ że Zbawcę swego znajduje ✨ w szopie przy Betlejem, ✨ w szopie przy Betlejem, ✨ przy Betlejem.

6. Cicha noc, święta noc, ✨ pokój niesie ludziom wszem. ✨ **Ref.** A u żłóbka Matka Święta ✨ czuwa sama uśmiechnięta ✨ nad Dzieciątka snem, ✨ nad Dzieciątka snem.

2. Cicha noc, święta noc, ✨ pa-
stuszkowie od swych trzód ✨ **Ref.** biegną wielce zadziwieni ✨ za anielskich głosem pieni, ✨ gdzie się spełnił cud, ✨ gdzie się spełnił cud.

3. Cicha noc, święta noc, ✨ na-
rodzony Boży Syn. ✨ **Ref.** Pan Wielkiego Majestatu ✨ niesie dziś całemu światu ✨ odkupie-
nie win, ✨ odkupienie win.

7. Do szopy, hej pasterze, ✨ do szopy, bo tam cud. ✨ Syn Boży w żłobie leży, ✨ by zbawić ludzki ród. ✨ **Ref.** Śpiewajcie Aniołowie, ✨ pasterze grajcie Mu. ✨ Kłaniajcie się Królowie, ✨ nie budźcie Go ze snu.

2. Padnijmy na kolana, ✨ to Dziecię to nasz Bóg. ✨ Witajmy swego Pana, ✨ wdzięczności złożmy dług. ✨ **Ref.** Śpiewajcie...

3. O Boże niepojęty, ✨ kto poj-
mie miłość Twą? ✨ Na sianie wśród bydłety ✨ masz tron i służbę swą. ✨ **Ref.** Śpiewajcie...

4. Jezuniu mój najśłodczy, ✨ To-
bie oddaję się. ✨ O skarbie mój najdroższy, ✨ racz wziąć na wła-
sność mnie. ✨ **Ref.** Śpiewajcie...

8. Dzisiaj w Betlejem, dzisiaj w
Betlejem ✨ wesoła nowina, ✨ że Panna czysta, że Panna czy-
sta ✨ porodziła Syna. ✨ **Ref.** Chrystus się rodzi, nas oswobo-
dzi, ✨ anieli grają, króle witają, ✨ pasterze śpiewają, bydłeta
klękają, ✨ cuda, cuda ogłaszają.

2. Maryja Panna, Maryja Panna ✨ Dzieciątko piastuje. ✨ I Józef święty, ✨ i Józef święty ✨ Ono pielęgnuje. ✨ **Ref.** Chrystus się rodzi, nas oswobodzi, ✨ anieli grają, króle witają, ✨ pasterze śpiewają, bydłeta klękają, ✨ cu-
da, cuda ogłaszają.

3. Choć w stajeneczce, choć w stajeneczce ✨ Panna Syna rodzi, ✨ przecież On wkrótce, przecież On wkrótce ✨ ludzi oswobodzi. ✨ Ref. Chrystus się rodzi...

4. I trzej Królowie, i trzej Królowie ✨ od wschodu przybyli. ✨ I dary Panu, i dary Panu ✨ kosztowne złożyli. ✨ Ref. Chrystus się rodzi...

5. Pójdźmy też i my, pójdźmy też i my ✨ przywitać Jezusa, ✨ Króla nad króle, Króla nad króle, ✨ uwielbić Chrystusa. ✨ Ref. Chrystus się rodzi...

6. Bądźże pochwalon, bądźże pochwalon ✨ dziś, nasz wieczny Panie, ✨ Któryś złożony, Któryś złożony ✨ na zielonym sianie. ✨ Ref. Chrystus się rodzi...

9. Gdy się Chrystus rodzi i na świat przychodzi. ✨ Ciemna noc w jasności promienistej brodzi. ✨ Ref. Aniołowie się radują, ✨ pod niebiosy wyśpiewują: ✨ Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!

2. Mówią do pasterzy, którzy trzód swych strzegli, ✨ aby do Betlejem czym prędzej pobiegli, ✨ Ref. bo się narodził Zbawiciel, ✨ wszego świata Odkupiciel. ✨ Gloria, gloria...

3. "O niebieskie Duchy i posłowie nieba, ✨ powiedźcież wy-

rażniej, co nam czynić trzeba; ✨ Ref. bo my nic nie pojmujemy, ✨ ledwo od strachu żyjemy." ✨ Gloria, gloria...

4. "Idźcież do Betlejem, gdzie Dziecię zrodzone, ✨ w pieluszki powite, w żłobie położone. ✨ Ref. Oddajcie Mu pokłon boski, ✨ On osłodzi wasze troski." ✨ Gloria, gloria...

5. A gdy pastuszkowie wszystko zrozumieli, ✨ zaraz do Betlejem śpieszno pobieżeli, ✨ Ref. i zupełnie tak zastali, ✨ jak Anieli im zeznali. ✨ Gloria, gloria...

6. A stanąwszy w miejscu pełni zadumani, ✨ iż się Bóg tak zniżył do swego stworzenia, ✨ Ref. padli przed Nim na kolana ✨ i uczcili swego Pana. ✨ Gloria...

7. Wreszcie kiedy pokłon Panu już oddali, ✨ z wielką wesołością do swych trzód wracali, ✨ Ref. że się stali być godnymi ✨ Boga widzieć na tej ziemi. ✨ Gloria, gloria...

10. Gdy śliczna Panna Syna kołysała, ✨ z wielkim weselem tak Jemu śpiewała: ✨ Ref. Li li li li laj, moje Dzieciąteczko, ✨ li li li li laj, śliczne Paniąteczko.

2. Wszystko stworzenie śpiewaj Panu swemu, ✨ pomóż radości wielkiej sercu memu: ✨

Ref. Li li li li laj, wielki Królewiczu,
 ✨ li li li li laj, niebieski Dziedzicu.

3. Sypcie się z nieba śliczni Aniołowie, ✨ śpiewajcie Panu niebiescy duchowie: ✨ Ref. Li li li li laj, mój wonny Kwiateczku, ✨ li li li li laj, w ubogim żółbeczku.

4. Nic mi nie mówisz, o Kochanie moje! ✨ Przecież pojmuję w sercu słowa Twoje! ✨ Ref. Li li li li laj, o Boże Wcielony! ✨ Li li li li laj, nigdy nie zmierzony.

11. Gdy ziemię cichym snem okryła noc, ✨ okazał nam Bóg dobroć swą i moc. ✨ Przychodzi Boży Syn i stał się cud, ✨ świat poznał, że zbawiony ludzki ród! ✨ Ref. Venite adoremus Dominum, ✨ venite adoremus Dominum. ✨ Kłaniamy Ci się Chryste, Panie nasz, ✨ bo pragniesz zbawić nas i cały świat.

2. W stajence Dziecię śpi, to Boży Syn, ✨ On życie dał na okup naszych win. ✨ Maryjo uproś nam, by Syn Twój Bóg ✨ oddał od nas wszelki ból i głód. ✨ Ref. Venite adoremus...

12. Hej, w Dzień Narodzenia Syna Jedyne, ✨ Ojca przedwiecznego, Boga prawdziwego: ✨ Ref. Wesoło śpiewajmy, ✨ chwałę Bogu dajmy. ✨ Hej kolęda! Kolęda!

2. Panna porodziła niebieskie Dzieciątko, ✨ w żłobie położyła małe Pacholátko. ✨ Ref. Pasterze śpiewają, ✨ na multankach grają. ✨ Hej kolęda! Kolęda!

3. Skoro pastuszkowie o tym usłyszeli, ✨ zaraz do Betlejem czym prędzej bieżeli, ✨ Ref. Witając Dzieciątko, ✨ małe Pacholátko. ✨ Hej kolęda! Kolęda!

13. Jakaż światłość nad Betlejem się rozchodzi! ✨ W środku nocy przerażony świat się budzi. ✨ Dzisiaj Chrystus tutaj właśnie się narodził, ✨ do nas przyszedł, bo ukochał wszystkich ludzi. ✨ Ref. Teraz śpij, Dziecino mała, ✨ teraz śpij, Dziecino miła. ✨ Ziemia bogactw Ci nie dała, ✨ bo bez Ciebie biedną była.

2. Już pasterze, prości ludzie biegają z dala ✨ oddać pokłon Tobie, Panu nad panami. ✨ Mówią sobie: jakaż łaska nas spotkała, ✨ że Bóg przyszedł, że chce zostać razem z nami. ✨ Ref. Teraz śpij, Dziecino mała, ✨ teraz śpij, Dziecino miła. ✨ Ziemia bogactw Ci nie dała, ✨ bo bez Ciebie biedną była.

3. Z krain wschodnich przyszli jeszcze Trzej Królowie. ✨ Każdy myślał: coś wielkiego dziś zobaczę. ✨ Lecz zdziwili się Ci wielcy Monarchowie, ✨ że ich Król jest malusieńki i że płacze. ✨

Ref. Teraz śpij, Dziecino mała, *
 teraz śpij, Dziecino miła. *
 Ziemia bogactw Ci nie dała, *
 bo bez Ciebie biedną była. *
 Nie płacz już, Dziecino mała, *
 nie płacz już, Dziecino miła. *
 Ziemia tym Cię zasmuciła, *
 że tak mocno w grzechu tkwiła.

14. Jezus malusieńki, leży
 wśród stajenki. * Płacze z zim-
 na, nie dała Mu Matula sukienki.

2. Bo uboga była, rąbek z głowy
 zdjęła, * w który Dziecię owi-
 nawszy, siankiem Je okryła.

3. Nie ma kolebeczki ani podu-
 szeczki. * We żłobie Mu poło-
 żyła siana pod główeczkę.

4. Dziecina się kwili, Matusieńka
 lili, * w nóżki zimno, żłóbek
 twardy, stajenka się chyli.

5. Matusia truchleje, serdeczne
 łyzy leje: * O mój Synu, wola
 Twoja, nie moja się dzieje.

6. Przestań płakać proszę, bo żalu
 nie zniosę. * Dostyc go mam z
 męki Twojej, którą w sercu noszę.

7. Pokłon oddawajmy, Bogiem
 Je wyznajmy. * To Dzieciątko
 ubożuchne ludziom ogłaszajmy.

8. Niech Je wszyscy znają, ser-
 decznie kochają, * za tak wiel-
 kie poniżenie chwałę Mu oddają.

9. O najwyższy Panie, waleczny
 Hetmanie! * Zwyciężonyś mając
 rączki miłością związane.

10. Leżysz na tym sianie, Królu
 nieba, ziemi, * jak baranek na
 zabicie za moje zbawienie.

11. Pójdź do serca mego, Tobie
 otwartego, * przysposób je do
 mieszkania i wczasu swojego.

12. Albo mi daj swoje, wyrzuciw-
 szy moje, * tak będziesz miał
 godny pałac na mieszkanie swoje.

15. Jezusa narodzonego
 wszyscy witajmy, * Jemu po ko-
 lędzie dary wzajem oddajmy. *
 Ref. Oddajmy wesoło, skłaniajmy
 swe czoło, * skłaniajmy swe
 czoło Panu naszemu.

2. Oddajmy za złoto wiarę, czy-
 niąc wyznanie, * że to Bóg i
 Człowiek prawy leży na sianie.
 * Ref. Oddajmy wesoło, skłaniaj-
 my swe czoło, * skłaniajmy
 swe czoło Panu naszemu.

3. Oddajmy też za kadzidło Panu
 nadzieję, * że Go będziem wi-
 dzieć w niebie, mówiąc to śmie-
 le. * Ref. Oddajmy wesoło...

4. Oddajmy za mirrę miłość na
 dowód tego, * że Go nad
 wszystko kochamy, z serca ca-
 łego. * Ref. Oddajmy wesoło...

5. Przyjmij, Jezu, na kolędę te nasze dary, ❁ przyjmij serca, dusze nasze na swe ofiary, ❁
 Ref. byśmy kiedyś w niebie po-
 siąść mogli Ciebie, ❁ posiąść
 mogli Ciebie na wieki wieków.

16. Lulajże, Jezuniu, moja Pe-
 retko, ❁ lulaj, ulubione me Pie-
 ścidełko. ❁ Ref. Lulajże, Jezuniu,
 lulajże, lulaj! ❁ A Ty Go, Matulu
 ❁ w płaczu utulaj.

2. Zamknijże znużone płaczem
 powieczki, ❁ utulże zemdlone
 łkaniem usteczka. ❁ Ref. Lulajże...

3. Lulajże, piękniuchny nasz Anio-
 łeczku, ❁ lulajże, wdzięczniuchny
 świata Kwiateczku. ❁ Ref. Lulajże...

4. Lulajże, Różyczko najozdob-
 niejsza, ❁ lulajże, Lilijko najprzy-
 jemniejsza. ❁ Ref. Lulajże...

5. Lulajże, przyjemna oczom
 Gwiazdeczko, ❁ lulaj, najślicz-
 niejsze świata Słoneczko.
 ❁ Ref. Lulajże...

6. My z Tobą tam w niebie spo-
 cząć pragniemy, ❁ Ciebie tu na
 ziemi, kochać będziemy.
 ❁ Ref. Lulajże...

7. Lulajże, Jezuniu, Dziecino Bo-
 ska. ❁ Dziś cała ku Tobie garnie
 się Polska! ❁ Ref. Lulajże...

8. Lulajże, Jezuniu, w swoim Ko-
 ściele. ❁ W tym Chlebie Naj-
 świętszym zostałeś z nami.
 ❁ Ref. Lulajże...

17. Mędracy świata, monar-
 chowie, ❁ gdzie śpiesznie dąży-
 cie? ❁ Powiedzcież nam, Trzej
 Królowie, ❁ chcecie widzieć
 Dziecię? ❁ Ref. Ono w żłobie nie
 ma tronu ❁ i berła nie dźwierży,
 ❁ a proroctwo Jego zgonu ❁
 już się w świecie szerzy.

2. Mędracy świata, złość okrutna
 ❁ Dziecię prześladuje, ❁ wieść
 okropna, wieść to smutna, ❁
 Herod spisek knuje. ❁ Ref. Nic
 monarchów nie odstrasza, ❁
 do Betlejem śpieszą, ❁ gwiazda
 Zbawcę im ogłasza, ❁ nadzieją
 się cieszą.

3. Przed Maryją stają społem,
 ❁ niosą Panu dary, ❁ przed
 Jezusem biją czołem, ❁ składa-
 ją ofiary. ❁ Ref. Trzykroć szczę-
 śliwi królowie, ❁ któż wam nie
 zazdrości? ❁ Cóż my damy, kto
 nam powie, ❁ pałając z miłości?

4. Tak jak każą nam kapłani, ❁
 damy dar troisty; ❁ modły, pra-
 cę niosąc w dani ❁ i żar serca
 czysty. ❁ Ref. To kadzidło, mirrę,
 złoto ❁ niesiem, Jezu, szczerze,
 ❁ co dajemy Ci z ochotą, ❁ od
 nas przyjm w ofierze!

18. Mizerna cicha, stajenka licha, ✱ pełna niebieskiej chwały. ✱ Ref. Oto leżący, przed nami śpiący ✱ w promieniach, Jezus mały.

2. Wielkie zdziwienie; wszelkie stworzenie, ✱ cały świat orzeźwiony. ✱ Ref. Mądrość Mądrości, Światłość Światłości, ✱ Bóg-Człowiek tu wcielony!

3. I oto, mnodzy, ludzie ubodzy, ✱ radzi oglądać Pana, ✱ Ref. pełni natchnienia, pewni zbawienia, ✱ upadli na kolana.

4. Długo czekali, długo wzdychali, ✱ aż niebo rozgorzało. ✱ Ref. Piekło zawarte, niebo otwarte, ✱ Słowo się ciałem stało.

5. Hej, ludzie prości, Bóg z nami gości, ✱ skończony czas niedoli! ✱ Ref. On daje siebie, chwała na niebie, ✱ ludziom dobrej woli.

19. Nie było miejsca dla Ciebie ✱ w Betlejem w żadnej gospodzie ✱ i narodziłeś się, Jezus, ✱ w stajni, w ubóstwie i chłodzie. ✱ Ref. Nie było miejsca, choć zszedłeś ✱ jako Zbawiciel na ziemię, ✱ by wyrwać z czarta niewoli ✱ nieszczęsne Adama plemię.

2. Gdy liszki mają swe jamy, ✱ a ptaszki swoje gniazdeczka, ✱ dla Ciebie brakło gospody, ✱

Tyś musiał szukać żłóbeczka. ✱ Ref. A dzisiaj czemu wśród ludzi ✱ tyle łez, jęków, katuszy? ✱ Bo nie ma miejsca dla Ciebie ✱ w niejednej człowieczej duszy!

3. Nie było miejsca, choć chciałeś ✱ ludzkość przytulić do łona ✱ i podać z krzyża grzesznikom ✱ zbawcze, skrwawione ramiona. ✱ Ref. Nie było miejsca, choć zszedłeś ✱ ogień miłości zapalić ✱ i przez swą mękę najdroższą ✱ świat od zagłady ocalić.

20. O gwiazdo Betlejemska, zaświeć na niebie mym. ✱ Tak szukam Cię wśród nocy, tęsknię za światłem Twym. ✱ Zaprowadź do stajenki, leży tam Boży Syn, ✱ Bóg-Człowiek z Panny świętej, dany na okup win.

2. O nie masz Go już w szopce, nie masz Go w żłóbku tam! ✱ Więc gdzie pójdziemy Chryste, gdzie się ukryłeś nam? ✱ Pójdziemy przed ołtarze wznieść miłości żar ✱ i hołd ci niski oddać; to jest nasz wszystek dar.

3. Ja nie wiem, o mój Panie, któryś miał w żłobie tron, ✱ czy dusza moja biedna milsza Ci jest niż on. ✱ Ulituj się nade mną, błagać cię kornie śmiem, ✱ gdyś stajnię nie pogardził, nie gardź i sercem mym.

21. Pasterze mili, * coście widzieli? * Widzieliśmy maleńkiego * Jezusa narodzonego, * Syna Bożego. (2x)

2. Co za pałac miał, * gdzie gospodą stał? * Szopa bydłu przyzwoita * i to jeszcze źle pokryta * pałacem była. (2x)

3. Jakie łóżeczko * miał Panią-
teczko? * Marmur twardy, żółb
kamienny, * na tym depozyt
zbawienny * spoczywał łożu. (2x)

4. Co za obicie * miało to Dzie-
cię? * Wisząc spod strzechy
pajęczyna * Boga oraz Matki
Syna * obiciem była. (2x)

5. W jakiej odzieży * Pan nieba
leży? * Za purpurę, perły dro-
gie * ustroiła go w ubogie *
pieluszki nędza. (2x)

6. Jakieście dary * dali ofiary?
* Sercaśmy własne oddali, *
a obchodząc poklękali, * czo-
łem mu bili. (2x)

22. Pójdźmy wszyscy do sta-
jenki, * do Jezusa i Panienki! *
Ref. Powitajmy Maleńkiego * i
Maryję, Matkę Jego.

2. Witaj, Jezu ukochany, * od
Patriarchów czekany, * Ref. od
Proroków ogłoszony, * od na-
rodów upragniony.

3. Witaj, Dzieciątczko w żłobie,
* wyznajemy Boga w Tobie. *
Ref. Coś się narodził tej nocy, *
byś nas wyrwał z czarta mocy.

4. Witaj, Jezu nam zjawiony; *
witaj, dwakroć narodzony, * Ref.
raz z Ojca przed wieków wiekiem,
* a teraz z Matki człowiekiem.

5. Któż to słyszał takie dziwy? *
Tyś człowiek i Bóg prawdziwy. *
Ref. Ty łączysz w Boskiej Osobie
* dwie natury różne sobie.

6. O szczęśliwi pastuszkowie, *
któż radość waszą wypowie! *
Ref. Czego Ojcowie żądali, * wy-
ście pierwsi oglądali.

7. O Jezu, nasze kochanie, * cze-
mu nad niebios mieszkanie *
Ref. przekładasz nędzę, ubóstwo,
* i wyniszczasz swoje Bóstwo?

8. Miłości to Twoje dzieło * z
miłości początek wzięto. * Ref.
Byś nas zrównał z Aniołami, *
poniżasz się między nami.

9. Spraw to, Jezu, Boskie Dziecię,
* niech Cię kochamy nad życie;
* Ref. niech miłością odwziewa-
my * Miłość, której doznawamy.

10. Święta Panno, Twa przyczyna
* niech nam wyjedna u Syna,
* Ref. by to Jego narodzenie *
zapewniło nam zbawienie.

23. Przybieżeli do Betlejem

pasterze, ✱ grając skocznie
Dzieciąteczku na lirze.

✱ Ref. Chwała na wysokościach, ✱
chwała na na wysokościach, ✱
a pokój na ziemi!

2. Oddawali swe ukłony w poko-
rze ✱ Tobie, z serca ohotnego,
o Boże! ✱ Ref.

3. Anioł Pański sam ogłosił te
dziwy, ✱ których oni nie słyszeli,
jak żywi. ✱ Ref.

4. Dziwili się napowietrznej mu-
zyce ✱ i myśleli: co to będzie za
Dziecię? ✱ Ref.

5. Oto Mu się wół i osioł kłania-
ją, ✱ trzej Królowie podarunki
oddają. ✱ Ref.

6. I Anieli gromadami pilnują, ✱
Panna czysta wraz z Józefem
piastują. ✱ Ref.

7. Poznali Go Mesjaszem być
prawym, ✱ narodzonym dzisiaj
Panem łaskawym. ✱ Ref.

8. My Go także Bogiem, Zbawcą
już znamy ✱ i z całego serca
wszyscy kochamy. ✱ Ref.

24. Tryumfy Króla niebieskiego

✱ zstąpiły z nieba wysokiego. ✱
Pobudziły pasterzów ✱ dobytku
swego stróżów, ✱ śpiewaniem. (3x)

2. Chwała bądź Bogu na wyso-
kości, ✱ a ludziom pokój na ni-
skości. ✱ Narodził się Zbawiciel,
✱ dusz ludzkich Odkupiciel ✱
na ziemi. (3x)

3. Zrodziła Maryja Dziewica, ✱
wiecznego Boga bez rodzica, ✱
by nas z piekła wybawił, ✱ a w
niebieskich postawił ✱ pała-
cach. (3x)

4. Pasterze w podziwieniu stają,
✱ tryumfu przyczynę badają, ✱
co się nowego dzieje, że tak
światłość jaśnieje, ✱ nie wie-
dząc. (3x)

5. Że to Bóg, gdy się dowiedzieli,
✱ swej trzody w polu odbierzeli,
✱ śpiesząc na przywitanie ✱
do Betlejemskiej stajni ✱ Dzie-
ciątka. (3x)

6. Niebieskim światłem oświece-
ni, ✱ pokornie przed Nim uniże-
ni, ✱ Bogiem Go być prawdzi-
wym ✱ z serca afektem żywym
✱ wyznają. (3x)

7. I które mieli z sobą dary ✱
Dzieciątka dają na ofiary: ✱
"Przyjmij, o Narodzony, ✱ nas i
dar przyniesiony ✱ z ochotą". (3x)

8. A potem Maryi cześć dają, ✱
za Matkę Boską Ją uznają. ✱ Tak
nas uczą przykładem, ✱ jak iść
mamy ich śladem ✱ statecznie. (3x)

25. Wesołą nowinę, bracia,
słuchajcie, ✨ niebieską Dzieci-
nę ze mną witajcie. ✨
Ref. Jak miła ta nowina! ✨ Mów,
gdzie jest ta Dziecina, ✨ byśmy
tam pobieźeli i ujrzeli.

2. Bogu chwałę wznoszą na wy-
sokości, ✨ pokój ludziom gło-
szą duchy światłości. ✨ Ref.

3. Panna nam powita Boskie
Dzieciątko, ✨ pokłonem uczciła
to Niemowlątko. ✨ Ref.

4. Którego zrodziła, Bogiem
uznała, ✨ i Panną, jak była, Pan-
ną została. ✨ Ref.

5. Królowie na wschodzie już to
poznali ✨ i w Judzkim narodzie
szukać jechali. ✨ Ref.

6. Gwiazda najśliczniejsza ich
oświeciła, ✨ do szopy w Betle-
jem zaprowadziła. ✨ Ref.

7. Znaleźli to Dziecię i Matkę Je-
go. ✨ Tam idźcie, znajdziecie
Syna Bożego! ✨ Ref.

26. Wśród nocnej ciszy głos
się rozchodzi: ✨ wstańcie pa-
sterze, Bóg się wam rodzi!
Ref. Czym prędzej się wybie-
rajcie, ✨ do Betlejem pospie-
sajcie ✨ przywitać Pana.

2. Poszli, znaleźli Dzieciątko w
żłobie ✨ z wszystkimi znaki, da-
nymi sobie. ✨ Ref. Jako Bogu
cześć Mu dali, ✨ a witając za-
wołali ✨ z wielkiej radości:

3. "Ach witaj, Zbawco z dawna
żądany, ✨ tyle tysięcy lat wyglą-
dany! ✨ Ref. Na Ciebie króle,
prorocy ✨ czekali, a Tyś tej
nocy ✨ nam się objawił."

4. I my czekamy na Ciebie, Pana,
✨ a skoro przyjdiesz na głos
kapłana, ✨ Ref. padniemy na twarz
przed Tobą, ✨ wierząc, żeś jest
pod osłoną ✨ chleba i wina.

27. W żłobie leży, któż pobie-
ży ✨ kołędować Małemu ✨ Je-
zusowi Chrystusowi ✨ dziś nam
narodzonemu? ✨

Ref. Pastuszkowie przybywajcie,
✨ Jemu wdzięcznie przygrywaj-
cie, ✨ jako Panu naszemu.

2. My zaś sami z piosneczkami
✨ za wami pośpieszymy. ✨ A tak
tego Małego ✨ niech wszy-
scy zobaczymy. ✨

Ref. Jak ubogo narodzony, ✨
płacze w stajni położony, ✨
więc Go dziś ucieszymy.

3. Naprzód tedy niechaj wszędy
✨ zabrzmie świat w wesołości, ✨
że posłany nam jest dany ✨
Emanuel w niskości. ✨

Ref. Jego tedy przywitajmy, ✨ z Aniołami zaśpiewajmy: ✨ Chwała na wysokościach.

4. Witaj, Panie, cóż się stanie, ✨ że rozkosze niebieskie ✨ opuściłeś, a zstąpiłeś ✨ na tę niskość ziemską? ✨

Ref. Miłość Moja to sprawiła, ✨ by człowieka wywyższyła ✨ pod nieba empirejskie.

5. Przecz w żłóbeczku, nie w łóżeczku, ✨ na sianku położony, ✨ przecz z bydlęty, nie z panięty ✨ w stajni jesteś złożony? ✨

Ref. By człek sianu przyrównany, ✨ grzesznik bydlęciem nazwany ✨ przeze Mnie był zbawiony.

6. Twoje państwo i poddaństwo ✨ jest świat cały, o Boże! ✨ Tyś polny kwiat, czemuż Cię świat ✨ przyjąć nie chce, choć może? ✨

Ref. Bo świat doczesne wolności ✨ zwykł je kochać, Mnie zaś w złości ✨ ściele krzyżowe łoże.

7. W Ramie głosy pod niebiosy ✨ wzbijają się Racheli, ✨ gdy swe syny bez przyczyny ✨ w krwawej widzi kąpeli. ✨

Ref. Większe Mnie dla nich kąpanie ✨ w krwawym czeka oczekanie, ✨ skąd niebo będą mieli.

8. Trzej Królowie, monarchowie ✨ wschodni kraj opuszczają, ✨ serc ofiary z trzema dary ✨ Tobie, Panu, oddają. ✨

Ref. Darami się kontentują, ✨ bardziej serca ich szacuję, ✨ za co niebo niech mają.

28. Z Narodzenia Pana dzień dziś wesóły. ✨ Wyśpiewują chwałę Bogu żywo! ✨ Radość ludzi wszędzie słynie, ✨ Anioł budzi przy dolinie ✨ pasterzów, co paśli pod borem woły.

2. Wypada wśród nocy ogień z obłoku, ✨ Dumają pasterze w takim widoku. ✨ Każdy pyta: "Co się dzieje? ✨ Czy nie świta czy nie dnieje? ✨ Skąd ta łuna bije, tak miła oku?"

3. Skoro pastuszkowie głos usłyszeli, ✨ zaraz do Betlejem prosto bieżeli. ✨ Tam witali w żłobie Pana, ✨ poklekali na kolana ✨ i oddali dary, co z sobą wzięli.

4. Odchodzą z Betlejem pełni wesela, ✨ że już Bóg wysłuchał prośb Izraela. ✨ Gdy tej nocy to widzieli, ✨ co prorocy widzieć chcieli, ✨ w ciele ludzkim Boga i Zbawiciela.

5. I my z pastuszkami dziś się radujmy. ✨ Chwałę z Aniołami wraz wyśpiewujmy, ✨ bo ten Jezus z nieba dany, ✨ weźmie nas między niebiany, ✨ tylko Go z całego serca miłujmy!

29. Wigilia Bożego Narodzenia.

Początkowo święta Narodzenia Pańskiego (Bożego Narodzenia), a więc i wigilię, obchodzono w różnym czasie: w styczniu, a nawet maju. Władze kościelne, kładąc kres sporom dotyczącym czasu obchodzenia świąt Bożego Narodzenia, ustaliły datę świąt na 25 grudnia.

Wigilia Bożego Narodzenia jest w polskiej kulturze cudownym momentem, w którym "niebo styka się z ziemią". Poprzedza ją długie oczekiwanie, które trwa przez okres Adwentu, a kończy się wieczerzą wigilijną, do której można zasiąść dopiero po zapadnięciu zmroku i pojawienia się pierwszej gwiazdki.

Wszystkie zwyczaje i tradycyjne wigilijne przypominają nam o tej niezwykłej prawdzie, że Jezus zamieszkał wśród nas, że Bóg stał się człowiekiem, ażeby wyprowadzić swój lud z niedoli grzechu. Czas Narodzenia Pańskiego jest rzeczywiście świętem odnowy tego wszystkiego, co zostało zrujnowane poprzez grzech.

W polskiej tradycji Wigilia Bożego Narodzenia ma szczególne znaczenie. W wierzeniach ludowych Wigilia to powtórzenie sytuacji z raju, gdzie nie ma różnicy między biednymi a bogatymi, między ludźmi a zwierzętami.

W przebiegu całego wigilijnego dnia dopatrywano się tego, co może się wydarzyć w przyszłości. Już sam poranek był bardzo ważny w przeżywaniu Wigilii. Chodziło przede wszystkim o wczesne wstanie oraz o staranne wykonanie wszystkich czynności, co miało pozytywnie wpływać na przeżycie całego przyszłego roku. To przekonanie w prostych słowach oddaje przysłowie: "jakiś we Wiliją, takiś cały rok". Oprócz tego w Wigilię obowiązywał i wciąż obowiązuje post ścisły, który nie tylko podkreśla religijny charakter tego dnia, ale pomaga nam w głębokim przeżywa-

niu Narodzenia Pańskiego. Również w czasie wieczerzy wigilijnej nie spożywano mięsa.

Z Wigilią łączą się jeszcze inne zwyczaje, a raczej przesady takie jak unikanie pożyczania różnych rzeczy, czy poranne odwiedziny w domach. Przepowiadano także pogodę na przyszły rok.

W wigilijny poranek tradycyjnie ubiera się choinkę, dekoruje nasze mieszkania, dom rodzinny i jego otoczenie w świąteczne znaki.

Najwspanialsza jednak w przeżywaniu tego całego dnia jest przedświąteczna krzątanina, przyrządzanie potraw, zapachy roznoszące się po całym domu, przygotowanie stołu, ponieważ to wszystko uświadamia nam, że będzie miało miejsce coś niezwykłego.

Kulminacyjny moment tego dnia to wieczerza wigilijna zwana również posnikiem, która jest skrzętnie przygotowywana w taki sposób, aby dochować wszelkich tradycji.

Nazwa wigilia pochodzi od łacińskiego słowa "vigilia" i oznacza czuwanie połączone z oczekiwaniem na jakieś konkretne wydarzenie.

W Kościele słowem wigilia określa się dni poprzedzające wszystkie ważniejsze święta religijne. W przypadku Bożego Narodzenia – wigilia obchodzona jest od VI wieku. Natomiast w Polsce tradycja wigilii przyjęła się w XVIII wieku i stała się powszechną tradycją w wieku XX. Wigilia kojarzy się przede wszystkim z dniem poprzedzającym Boże Narodzenie, a w nim z uroczystą wieczerzą, tradycjami i zwyczajami rodzinnymi. Jeszcze dziś wigilię polską, połączoną z postem i modlitwą, cechuje szczególna atmosfera wyczekiwania na niepowtarzalną uroczystość domową oraz na wielkie i cudowne wydarzenie, jakim są święta Bożego Narodzenia.

Biały obrus. Stół zaścielał biały obrus – symbol czystego serca, który przypominał ołtarz i pieluszki, w które Maryja owinęła Pana Jezusa.

Siano. Pod obrusem było położone siano dla przypomnienia sianka, na którym spoczywało Boże Dziecię położone w żłobie.

Pismo święte, świeca i opłatek. Na wigilijnym stole w centralnym miejscu spoczywało Pismo św. z zaznaczoną Ewangelią opisującą narodzenie Jezusa (Łk 2, 1-14). Obok stała świeca, której ogień symbolizował światło Chrystusa. Pięknym znakiem dla całej rodziny jest na wigilijnym stole zapalona świeca Caritas, symbolizująca naszą ofiarowaną pomoc potrzebującym gdzieś na świecie. I oczywiście opłatek, obowiązkowo poświęcony w kościele.

Wieczera wigilijna. Gospodarz domu lub najstarszy domownik rozpoczyna wieczór modlitwą. Potem jest odczytywany opis narodzenia Pańskiego z Ewangelii św. Łukasza (Łk 2, 1-14). Następnie kolęda, wspólna modlitwa, a potem każdy z domowników bierze opłatek do ręki i łamiąc się nim ze wszystkimi obecnymi składa życzenia. Z tej okazji także przeprasza się wzajemnie i darowywano sobie urazy.

Po przełamaniu się opłatkiem wszyscy zasiadają do wieczery wigilijnej. Podawane są tylko potrawy postne, w liczbie nieparzystej, ale tak różnorodne, by były wszystkie potrawy, jakie się zwykło dawać w ciągu roku. Najczęściej mówi się o dwunastu daniach. Trzeba spróbować każdego, gdyż "ile potraw się opuści, tyle w przyszłym roku ominie nas przyjemności".

Śpiewanie kolęd. Po wieczerze wigilijnej wspólnie śpiewa się kolędy w oczekiwaniu na Mszę Świętą Narodzenia Pańskiego, zwaną Pasterką.

Aktualizacja: ks. Wiesław Podlowski, 12.12.2025

Wieczór wigilijny

1. Pożegnanie Adwentu.
2. Zapalenie świecy.
3. Ewangelia.
4. Kolęda.
5. Wspólna modlitwa.
6. Łamanie się opłatkiem.
7. Spożywanie wieczerzy.

Kolędy

1. Ach, ubogi żłobie.
2. A nadzieja znów.
3. Anioł pasterzom mówił.
4. Bóg się rodzi.
5. Bracia, patrzcie jeno.
6. Cicha noc.
7. Do szopy, hej pasterze.
8. Dzisiaj w Betlejem.
9. Gdy się Chrystus rodzi.
10. Gdy śliczna Panna.
11. Gdy ziemię cichym snem.
12. Hej, w Dzień Narodzenia.
13. Jakaż światłość.
14. Jezus malusieńki.
15. Jezusa narodzonego.
16. Lulajże, Jezuniu.
17. Mędracy świata.
18. Mizerna cicha.
19. Nie było miejsca.
20. O gwiazdo Betlejemską.
21. Pasterze mili.
22. Pójdźmy wszyscy.
23. Przybieżeli do Betlejem.
24. Tryumfy Króla niebieskiego.
25. Wesołą nowinę.
26. Wśród nocnej ciszy.
27. W żłobie leży.
28. Z Narodzenia Pana.
29. O Wigilii Bożego Narodzenia.